

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Lectionarius de tempore, sectio partis hiemalis - Cod.
Aug. perg. 14**

[S.l.], [9. Jh.]

Beatus Iohannis episcopus: sermo in quadragesima de fide Abraham et de
immolatione Isaac

[urn:nbn:de:bsz:31-20216](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-20216)

compescuit cum terrore in cœni clamoribus
dicent; Tacete. nūquid non auditis
quæcente resonant læcades in celo:
cam que ecclesiam læcades quas in
tur audieret. aurem cordis intende
re. scā ille enim carne soluta ē;
sed ex eunte ille cœnta illic flegmā
tia miri odoris aspersa est. ut omnes
qui illic cederent. in aestimabili sua
uitæ repleverentur. ite ut phoc
patentē agnoscerent. quod cœ lauder
in celo suscepissent; cui rei mona
chus n̄ interfuit. qui nunc usque
uiuit & cū magno flegmā testis so
lū. quæ quousq; corpus eius se
pulture traderent. cæborum nau
bus. odoris illius flegmātia non
cessit. Ecce quo fine &
hac uitæ exit. qui in hac uitæ
flegmātie aequo nimitur tolerauit;
Iuxta uocem ergo dominicam bo
na terre fructum p̄ patientiam red
didit. quæ & arata discipline uome
re. cæ remunerationis se ḡ & em p̄
uenit; sed uos r̄go fr̄ cæ tendite
quod & cæsectionis argumentum.
in illo districto iudicio hecbituri
sumus. nos quæ cæ bono opere torpenter
& res & in cœnus accepimus. si p̄cepta do
minica egerimus & in manibus impleuit.
non contra nos s̄c̄n̄ tunc ap̄tor ostendat.

quæ cæ regnū s̄c̄u turbet. fidelium pre
dicando traxerunt. n̄ contra nos mar
tyres & cæbet. quæ cæ celestem patriam san
guinem fundendo. p̄ uenerunt; quid tunc
dicatur sumus. cum hunc de quo locuti
sumus seruulum uiderimus. cui lon
gus linguæ brachia tenuit. sed
tæmen hunc abono opere non ligauit.
hec uob̄ cū fr̄ agite. si uos ad studium
boni operis instigate. ut cū bonos uobis
modo ad imitandum p̄ponitis. corū tunc
confortes eē ualeatis;

**IN QUINQUAGESIMA SERMO BEATI
IOHANNIS EPI DE FIDE ABRAHAM**

ET DE IMMOLOATIONE ISAAC.

Fides est religionis sc̄issime fundam̄
tum. caritatis uinculum. amoris
subsidium; hec sunt citatem firmat.
castitatem roborat. dignitates
excitat. in pueris splend̄. in iuue
nibus flor̄. in pro uelut appare;
gubernat sexus. gradus prouebit.
officia cunctæ custodit; in paupere
grate est. in medio crel̄ & in locuple
te honeste; fides amicitias seruat.
collegie copulect. artes commendat;
nullū despicit. nullū contempnit. nulli dē
nisi qui ei forte defuerit; fides mandata
tenet. p̄cepta seruat. promissa
consumet. fides famulicres efficit dō.
amicos constituat x̄p̄o; Neque enim

quisquā fidei pmissae pspiciat. nisi pro
fessionem actibus seruet; aut praemi
orum potest compor scistere. qui pro
missae fidem noluerit conseruare. ut
iam aut implere fidei merces homini
repentatur. aut uiolente poena conpe
tent. tribucetur; huius fidei ab abraham
duccemat & ordium; quicum in occidua
constitutus a dno. filium caelo promissū
secedere accepturum. & fidei pr & u
in filio conspexit. & instellarum nume
ram suae sobolem redundentem. fide
eadem compercutit; denique unus
abrahe filius & optetur. & inmensa
ei multitudo promittitur; solentium
unus heredis conquiratur. & innume
rabilis soboles destinatur; nescis inquit
dnr nescis abraham quid destinatum sit
tibi. sed idcirco nescis. quia quid me
recris non respicis; tantū enim de me
tua meruit fides. tantum tua obse
quice ualuerunt. ut & quid desideres
norim. & fecere quod mereris decre
uerim; Necque tibi nascetur filius.
cuius semen diffundetur in milia. ut
similitudini siderum coaequetur.
& herenae inmensitate tibus comparet;
credo inquit abraham dno. credo quia
potest. fecit ut te confido quod sponder.
nec enim confectae senectutem
mercentis meae a dno considero.

aut sa re coniugis sterilem esse taq;
conditionem cecitendo. sed tuae maiesta
tis potentia tracto. nec uide licet pmit
teatur. sed cequo pmitteatur agnosco;
generere enim filios senilis a dno non
patitur. sed tu ce dno iussione compler;
steriles filios habere non possunt. sed hoc
posse tuae uirtutes efficiunt; natu
ree quidem negcet. sed potentia impe
ret; a dno phibet. sed tu ce potestas os
tendit; impossibile quidem istud ui
deatur nobis non tibi. homini non tuae
dno in caesteta; nec turae non dno seruis
non dno; unde credo pater. credo dno
istud te fecit esse quod dicit. quia
his uirtutibus cunctis gentibus inno
tescit; tunc sa re concepit in uterū
& peperit filium. patrem multarū
gentium destinatum; nascitur isaac
o cementum generis. peccentum glo
rie. propinquorum laetitia. familie
decur. hereditatis sper. fidei pr & u.
promissae sobolis testimonium;
In cuius natiuitate & dno pmissum
reddidit. & abraham uotum quod opta
uit accepit; gaudent omnes cuncti
laetantur. fit enim isaac dulcis cum
nascitur. dulcior cum nutritur; nec
enim poteret esse non dulcis. quae
& pectus fides conchierat. & ppro
innocentia commendabit; fit

& terra & stereli mat. secunda In filio.
secundior future & ipso; redit iuuen-
tur In senem. marcent & cetera reparat
In iuuenem; & manente senectutis ae-
tate iuuenilia geruntur a matre. de-
nique blanditur. nutrit & latat. & cetera
sequentia complere officia quecumque
sunt obliscerentur. si suo tempore pariter
parere concederentur; tunc loquutus
est dominus ad abraham dicens. accipe filium
tuum quem diligis Isaac. & uade In unum mon-
tium & offer mihi illud sacrificium; mox
abraham tam celeriter decernit iur-
si celestibus esse parendum. quam fuerat
diuinitus Imperatum; uerebatur enim
ne uotum mora offenderet. ut iussione
tarditate impediret; denique prope-
rat quod iussum est perficere. fer-
tinat quod preceptum est adimplet;
fuit enim laetus cum eum acciperet. lac-
tior cum eum immolandum dominus postularet;
ostendit abraham karissimum quidem
sibi esse filium. sed multo cariorem fi-
lio existere dominum; Nec dulcedine aut
affectus pignoris respiciebat quoniam
iussione ut perficeret cogitabat; toto enim
affectu conuertit In dominum. cui se iam
nouerat mancipatum; denique illam fide
seruabat in se cum filium iuberetur of-
ferri. quod dominum promeruerat cum eum
mereretur accipere; adest Isaac

patris quidem aetate dissimilis. sed fide
& deuotione aequalis; adest Inquam Isaac.
qui si quid patris disponeret. ipse fieri libenter
optaret; Ita enim filius paruit
patri. ut patris diuine obtemperat iussio-
ni. ut de consensu filii pater securus
existere. & uoluntati patris. se se filius
manciparet; erat enim In utrisque
unus animus. parsensus. & similis circa
domini affectus. ut genero sitatem patris
In filium transfusam conspiceres. &
innocentiam filii patri non deesse uideres.
ut & patris fidei particeps filius ex-
titeret. & simplicitate filii patris subli-
mitas redundaret; quia securitate
abraham fratris. sternit asinam sibi.
ad sacrificium ligna concidit. puerum
secum adducit. cumque eediuertatem uenis-
sent. estote istic inquit. ego &
puer iste ibimus soli. & cum eedora uen-
imus dominum. seuer temur ad uos; sta-
tim patris cum filio proficiscitur solus.
ad quem idem filius. pater inquit
ligna uideo. cultrum & lignem con-
spicio. hostiam quam immolaturus es
quero; desine inquit. desine istud que-
rere fili. quod sibi adoram dominus procu-
rabit. desine querere quod sibi dominus
impudat; magnum praesagium
promittentis. magna innocentia In-
quirentis; Isaac hostiam de hostia patris

Interrogat. sacrificii effectus desiderat;
ouis ab eo quædeerat querit. ne ipse
quiloquitur immolatur; At ubi
ad locum uentum est. uterque mon-
tem ascendit. aram pater extruxit.
lignee composuit. filium conligauit; pater
inquit fili. patere uotum perficere.
patere Inquit pater iussionem domini ad
implere. de enim quæte condidit. & pater.
quædeit querit. quæte creauit. te sibi
desiderat immolari. non est enim
hoc parricidium. non est crudelitatis
admissum. quæte uotum est; nec tibi
fili agentore mors miserande in-
feratur. sed utriusque nobis seclubriter
prouideatur; tanto eris acceptabilis
hostie. quanto libenter gloriose mor-
tis & ceperis beneficia; quod iussus es
pater perfice Inquit. quod disponis. in-
stanter cædimplere; ego enim nec re-
nuo nec recuso. quod uolueris uolo quæte
optes & opto. quod desideres. & ipse
desidero; denique eo uoto istæc mortem
& recipio. quæte te cæc mibi inferre uelle
cognosco; hæc & si utique non dixit.
tamen cuncta istæc in actu ostendit;
mox pater & tenetæ manu gladiu su-
mit. dextere erigit iugulare fili-
um. sacrificium perficere iussu cæcni
uoluit deuotus implere; & pendentia
iam atque imminente mucrone.

parce inquit domine parce fidei tuam
quesiui. non filium ut iugularer
optaui; nec amabile pignus tibi sub-
trahere. sed de uotione tua uolui p-
temptare; nunc cognoui quia amas
dominum magis quam filium. immo magis
amas filium. quia diligis dominum; quia
dum non pepercisti filio propter deum.
eundem tecum constituisti deo glori-
osum; quæte & benedictionibus cumu-
lem. & infinite filiorum multitu-
dinem. & eotibi prouenire confir-
me. stetit pater ariet. qui pro isaac
sanctissimo mæretur occidi; nec eni-
fecit erexit ut isaac qui ty-pum christi
portabat. a patre hoc in tempore
mactetur. quia perfecta sacrifi-
cii hostie. christo domino seruabatur. p-
curatur Inquam ariet. qui pro isaac
meretur occidi. ut & promissum
patris de hostia compleretur. & p-
fecto sacrificio patri isaac in colu-
mis recleletur; tunc utique laetatur
de monte descendit. pater quod sacri-
ficii uotum filio saluo perficere. filius
quod iussa patris libenter optasset;
gaudet de patre filius. de filio pater;
gaudent propinqui. familia cuncta
laetatur; gaudent Inquam. quod & o-
pus tantum perfectum sit. & quod patrem
cum filio in columas illis dominus reuocaret;